

a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem Latin Tanszéke Kossuth-díjas professzorának, Horváth Jánosnak halálával. Munkásságának részletes méltatása a szakfolyóiratokba kívánkozik. Fel kell azonban itt még egyszer idéznünk alakját, mint a filológia mesterségének virtuózát, a középlelatin filológia hazai vezérégyéniségéét, aki bámulatos invencióval és tudással megírt művek sorában éppúgy, mint elvi megnyilatkozásaiban mindig a klaszszikus és középlelatin filológia szembeállítására, egymás rovására való művelés ellen állt ki, és mindenfajta olesó demagógiával szembeszállva hirdette tudományá klasszszika-filológiai megalapozásának feltétlen szükségességét, az antik latin filológia emberformáló jelentőségét.

Akik ismerték és szerették, nem kisebb fájdalommal és megdöbbenéssel fogadták a híret Kovács Endre, a Rákóczi Ferenc gimnázium tanára váratlan halálának. Nem annyira nyomtatásban megjelent művei — a római vígjátékról írt tanulmánya vagy a Világirodalmi Lexikon metrikai és műfaj történeti címszavai — jelölték ki helyét tudományunkban, mint pedagógus tevékenysége. Hivatásának nem a kutatást, hanem a nevelést tartotta. Tévedésnek érzett minden olyan tevékenységet, amely ettől elszakította, ezért mondott le rövid idő múlva a Magyar Helikon Kiadó irodalmi szerkesztői tisztségéről. A tanítványokkal való kapcsolat éltette, és a kiválasztottak egyike volt, aki át tudta adni nekik nemcsak kivételes irodalmi és zenei kultúráját, tudományos és morális igényességét, hanem fel tudta lobbantani bennük annak a tudatát is, hogy szavai és példája mögött van valami, amire esetleg az életüket lehet feltenni, de mindenesetre olyasmí, amire egész életük során emlékezniük kell. Jó néhányan ülnek itt közöttünk, akik kutató vagy pedagógus pályájukra életüket meghatározó ösztönzést kaptak tőle, s nem kevesen rajtuk kívül is, akik mint egykori kollégái és barátai híven őrzik meg emlékezetét.

SZILÁGYI JÁNOS GYÖRGY

AZ 1977 ÉVI ÁBEL JENŐ EMLÉKÉREM

Az Ókortudományi Társaság 1977. évi közgyűlése az Ábel Jenő Emlékérmét Falus Róbertnek, az irodalomtudomány kandidátusának, az ELTE Bölcsészettudományi Karán a Görög Filológiai Tanszék tanszékvezető docensének ítélte oda.

Falus Róbert az ókortudományhoz ahhoz a csoportjához tartozik, amelynek életművében a szaktudományi és a közművelődési feladatok teljesítése kezdetől fogva szoros egységbe fonódott össze. Tudományos érdeklődésének középpontjában a korai görög filozófia és esztétika, valamint a görög dráma áll, amelyeknek problémáival jelentős tanulmányokban foglalkozott. E munkáit az alapos forráskritika és a marxista elmélyülés igénye jellemzi, amelyek számára a görög logika és esztétikai tudat kialakulásának s e folyamat fontos és mindmáig sokat vitatott mozzanatainak megvilágítását lehetővé tették. Figyelemre méltó, hogy e műveiben mindig szem előtt igyekszik tartani a tudomány komplexitását követelményét: a görögség művészeti elméleteinek kibontakozását nemcsak társadalomtörténeti szempontból, hanem a technika- és matematikatörténet figyelembevételével vizsgálja. A görög filozófia iránti érdeklődése érlelte a görög drámára vonatkozó kutatásait is, Sophoklés és a szofisták viszonyának vagy a klasszszika-filológia fogalmának vizsgálatát.

Az elméleti elmélyülés és a szemléleti-módszertani következetesség teszi értékessé ismeretterjesztő munkáit is. Az antik irodalom nagy alakjairól, Horatiusról, Sophoklésről frott monográfiái, «A görög irodalom története», «A római irodalom története», «Az antik világ irodalma» c. könyvei széles körök számára teremtették meg a lehetőséget az antik irodalom kimagasló alkotásai feletti eszmélkedésre. Esszéi, irodalomkritikusi, közművelődési publicisztikái, kiadói-szerkesztői tevékenysége teszi szerves egésszé ismeretterjesztő munkásságát, amelyért 1967-ben József Attila-díjjal tüntették ki.

Egyéniségének jellemző vonása a művelődéspolitikai és pedagógiai feladatok együttes vállalása. Tudományos tudatformálás és nevelés szoros egységbe olvad tanári munkájában és jó szervezőképességgel párosulva lehetővé tette számára a görög filológia műhelyének újjászervezését az Eötvös Loránd Tudományegyetemen. Tudomány és közművelődés, a kutató és nevelő látható és láthatatlan harmóniája él egyéniségében, akárcsak kutatásának tárgyában, a korai görögség filozófiai és esztétikai tudatában.

Az 1977. évi Ábel Jenő Emlékérem az Ókortudományi Társaság elismerését és köszönetét fejezi ki Falus Róbertnek a tudományos kutatás, a közművelődés és a pedagógia terén kifejtett értékes tevékenységéért.

HARMATTA JÁNOS